

OPEN

Metallis

Salina

1. y 2.

BX1757

.P3

1750

v.1-2

c.1

E#2-6#45

MORALIS
MEDULLA
AD MENTEM
SALMANTICENSIIUM.

~~25~~
230

MORALIS
MEDULLA
AD MENTEM
SALMANTICENSIVM.

SACRÆ THEOLOGIÆ MORALIS
MEDULLA RECENS
AD MENTEM CELEBERRIMORUM
P.P. SALMANTICENSIVM

Ab Admodum R. P. F.

PAULO HIERONYMO A S. HELENA
PROVINCIALI

Provinciae Venetæ ejusdem Ord. Carm. Excalc. Exposita

IN DUAS PARTES DIVISA

Atque Illustris. & Reverendiss. Domino

BENEDICTO DE LUCA
EPISCOPO TARVISINO

DICATA.

*Exterius abste
or. P. P. & S. S.
S. S. S.*

BONONIÆ MDCCL.

Sumptibus GULIELMI ZERLETTI

Prostant VENETIIS Apud Eundem.

46172

UNIVERSIDAD AUTONOMA DE NUEVO LEON
CAPILLA ALFONSO BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

20/7/80 MICROFILMADO R323

SACRAE THEOLOGIAE MORALIS

RECENS

ERRIMORUM

P. LICENSIVM

Ab Abhodon R. P. R.

PAULO HIERONYMO A. S. HELINA

PROVINCIALI

Provinciae Venetae studium Ord. Cam. Exalt. Episcopi

1750

IN DUA PARTES DIVISA

v. i. a

Apud Illustre & Reverendiss. Dominum

BENEDICTO DE LUCA

EPISCOPO TARVISINO

D I C A T A

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA DEL ESTADO DE NUEVO LEON

102533

B O N O N I E M D C C I

Sumptibus GULIELMI ZILLETTI

Propress VENEZII Apud Ludovico

UNIVERSIDAD AUTONOMA DE NUEVO LEON
CAPILLA ALFONSO BARRAZA UNIVERSITARIA
MICROFILMADO

BENEDICTO DE LUCA
EPISCOPO TARVISINO

blici juris facere, tuoque verendo Patrocinio commendare decrevi. Et sane cuius iure merito debebatur hæc morum doctrina nisi Tibi, qui gregem tuum, Orationis subsidio, fervidis exhortationibus, omniumque virtutum exemplis pascis, instruis, informas, & provebis ad meliora? Extollant alii tuas laudes ab insignibus viris, quos Orbi dedit Nobilissima Familia de Luca. Commemorent plane inter alios Eminentissimum Cardinalem D. Joannem Baptistam, nedum tue Prosapie, sed & totius Italiæ decus, qui suis eruditis elucubrationibus omnium Nationum admirationem promeruit, & applausum. Referant, Nob. V. Gasparis de Luca Genitoris tui illustria gesta: qui Asulana, nec non & Clugiensi Præfectura splendide sanctissimeque administratis, Cremensi Urbi arduis illis, difficilimisque Reipublicæ huius sæculi initiis moderator admotus, & custos, ad quatuor annos eam tali prudentia, & circumspeditione rexit, ut non tantum a Germanorum, Gallorumque, quorum copiis circumdata erat, vexationibus, & molestiis tutatus fuerit; sed & Civium quieti, rerumque omnium, & præcipue victualium abundantie propriæ aris larga profusione prospexerit; ac mirabili

bili prorsus dexteritate Principis jus illæsum, sine ulla Ducum offensione servaverit; in cuius rei perpetuum monumentum, eum Senatus amplissimo, specialique Diplomate muneratus fuit. Referant tandem Nob. V. Hieronymi Fratris tui eximiam pietatem, inviolabilem æquitatem, & singularem sapientiam, quas tum domi, tum in Publicis Magistratibus gerendis semper ostendit. Sunt hæc quidem gloriosa, & tua sunt; sed magis tibi gloriosa quæ a te sunt; ea inquam quæ tuam Animam exornant; quæ te Episcopatus honore, quo fulges apprime dignum efficiunt, Teque Antistitem exhibent omnibus numeris absolutum: summa videlicet devotio, fervens charitas, misericordia in pauperes, & omnes aliæ virtutes, quas singillatim recensere, nec brevis Nuncupatoria permittit, nec tua modestia sustinet. Sileo igitur, tantæ humilitati morem gerens, tuam in agendis singularem prudentiam, in Episcopalibus ministeriis indefessam assiduitatem, in concionibus Apostolicum zelum, in Ecclesiæ tuæ iuribus defendendis invictam constantiam. Prætereo tua in Diæcesis visitationibus incommoda, & labores, in tui floridi seminarii cura vigilantiam, in optimorum Parochorum institutione providam attentionem, tuum

denique in omnibus pro tui Gregis spirituali salute,
& profectu sollicitudinem Pastoralem. Hæc, &
plura alia quæ commemorare possem omitto. Sed
nunquid eo quia laudari refugis, minus laudabilis
eris? Immo quo magis te occultare cupis, majore
dignus laude comprobaris. Hujus magnæ mode-
rationis animi profecto fuit etiam, quod pro-
ximorum spirituali Saluti tantummodo inbians,
Romanæ te subtraxeris Aula, ubi aliquandiu
degisti, magna quidem mereri satagens, sed eâ
majore animo habere contemnens. Verum si fu-
gentem gloria sequitur, non me adulationis
insimules, si Tibi Eminentiora portendo. Susci-
pe interim benigno vultu, horum laborum quaecun-
que tributum, quod in perennis observantiæ signum,
& grati animi monumentum tibi offert, dedicat,
consecrat.

Dom. n^{is} tuæ Ill. n^{re} & Rev. n^{re}

Humilimus, & obsequentiſſ. Servus
F. Paulus Hieronymus a S. Helena Carm. Excalceatus

PRÆ-

J. * M.
F. RAYNALDUS M.^A A S. JOSEPH

PRÆPOSITUS Generalis Carmelitarum Discalceatorum
Congregationis S. Eliæ Ordinis Beatissimæ Virginis Mariæ
de Monte Carmelo, ac ejusdem Sacri Montis Prior.

Tenore præsentium facultatem impartimur, quantum ad
Nos attinet, Patri Fratri Paulo Hieronymo a S. He-
lena Congregationis Nostræ Sacerdoti Professo, ut Typis man-
dare possit Librum, cui titulus *Medulla Theologiæ Mora-
lis ad mentem celeberrimorum P. P. Salmanticensium, in duas
partes divisa*, à supradicto Patre compositum, & à duobus
Theologis è nostris recognitum.

Datum Romæ in Conventu nostro SS. Theresiæ, & Johan-
nis a Cruce.

Die duodecima Julii 1749.

Fr. Raynaldus Maria à S. Joseph Præp. Gen.

F. Pius à S. Dominico Secretarius.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

a

PRÆ-

PRÆFATIO AD LECTOREM.

Tanta est, hac præsertim ætate de rebus ad mores pertinentibus opinandi, scribendique licentia, ut potius pro suo quisque ingenio, quam pro rei veritate, ad turbandos potius animos, quam ad eos componendos, ea quæ ad moralem scientiam spectant, Doctores dijudicare, & scribere videantur. Sunt qui plus nimio humanæ infirmitati indulgentes, *Libertati* habenas laxant; & ita, aut vitia fovent, & homines prope ad exitium ducunt, aut certe minus patrocinantur virtuti, & Animarum bono. Sunt contra qui humanæ oblii conditionis, quæ per se latius uniuersique gravis, molesta, & anceps est, iusto plus *Conscientias* ligant, & torquent; & ita, aut in desperationem *Fideles* inducunt, aut certe eosdem magnis, perpetuisque scrupulis miserime conficiunt. Illi vocabulo jam vulgato, atque recepto, *Probabilista*: isti vero *Probabiliorista*, & etiam *Rigorista* a Scholasticis appellantur; inter quos tam acres vigent lites, tam vehementes exercentur pugnae, ut hinc inde non raro conviciis, atque maledictis se se invicem onerent, qui morum, & honestatis Magistri haberi volunt. Cum Scholæ doceant in morum disciplina semper vitanda esse extrema, utpote quæ vitio vertuntur, nisi vehementer fallor, id prudenter præstitere Nostri Patres Carmelitæ Excalceati in celeberrimo Salmanticensi Collegio, qui & laxas (quas adamant, & recipiunt *Probabilista*), & rigidas, (quas in deliciis habent, & urgent *Probabiliorista*) amputandas, reiiciendasque opiniones censuerunt; miraque constantia, & laudabili consilio docent quæ vera, quæ solida, quæ humanæ rationi consona, uno verbo quæ *intensivè* tutiora sunt, & cum scientia morum, ejusdemque indole, atque natura concordant. Docent non ignoro, nec dissimulo, docent, inquam, laudati Patres

lice-

PRÆFATIO.

licere unicuique Opinionem probabilem sequi, etiam probabilior relicta; sed cum ita docent, minime favent hujusce temporis *Probabilistis*: neque enim id docent de opinione leviter tantum, & ut est Scholarum phrasis, *remote*, & *speculative* probabilis, sed de ea probabili opinione loquuntur, quæ juxta Scholasticos, sit graviter, *proxime*, & *præcise*, probabilis: quæ perinde ferme est ac *moraliter* certa, & *intensivè* tutior; quemadmodum plane, aperteque significatur ab ipsis, pluribus in locis Tract. 1. n. 13. hujus summæ indicatis. Itaque Patres Nostri Salmanticenses distant plurimum ab ea laxitate, quæ periculi plena est, quæque Cordatis Viris, atque prudentibus non potest non valde displicere. Cui enim Viro pio non displiceat vehementer doctrina, & via illa nimis lata, quæ ducit ad interitum? Patribus nostris certe displicuit, licet iisdem rigida; severaque sententiæ non placuerint. Hinc opinor Salmanticenses Patres tanquam sana prudenter docentes, tanto plausu excepti sunt, quanto probatissimi excipi solent, caperuntque magna esse in æstimatione, statim ac eorundem moralia scripta in publicam lucem prodire, ut eruditus jam satis constare potest. Hos igitur ego eximios Viros, quos in addicendis altioribus disciplinis, quæ vulgo *Speculative* vocantur, Duces, & Magistros habueram; in moralibus quoque, veluti Carmelitanae nostræ Familiæ Antesignanos, Duces, & Doctores eligendos esse, atque sequendos existimavi. Ex quo factum est, ut ex Salmanticensium quasi thesauro tantum in rem meam, atque usum pedestentim collegerim, & in summam describerem, quantum ratus sum futurum mihi necessarium, ac perutile ad recte formandos mores, & ad Christi fideles in Sacramento Pœnitentiæ, a perditionis via ad æternæ salutis semitam deducendos. Hæc mea qualiscunque industria non latuit eos, quibuscum ex Instituto vivo, immo nec latuit alios amicos, & notos, qui prudentia, gravitate, & scientia florent; quorum hortatu atque adeo stimulis adactus sum hanc *Medullam* evulgare typis, & publici juris facere ea cogitatione; ut ita longe plurimum commodis, atque opportunitatibus consuleretur. Ergo in *Medulla* hujus moralis collectio-

P R Æ F A T I O.

ne quem ordinem Salmanticenses Patres in quinto, & sexto Tomo ex communi praxi servandum indicant, hunc ego sequar. Ut autem ea de quibus ipsi tractant, loco suo essent omnia, necessaria mihi fuit nova Tractatum distributio, qua in unum congererem aliquando, quæ pluribus disputantur; vel quia rerum cognatio ita ferat, vel quia nonnullorum Tractatum brevitatis ita possit. Opus univertum in sexdecim Tractatus distribuo, & hos in Capita, & Sectiones, vel in Capita, & Paragraphos, & sectiones indicatas arithmetice notis in margine, ab initio usque ad finem cujuslibet Tractatus, quo magis & ipsa distributio, & doctrinæ affectio planior fiat. Hoc vero velim diligenter animadverti, alicubi, & præsertim in Tractu Primo, Sexto, Decimotertio, & Decimoquarto aliqua haberi, quæ ex Salmanticensium *Speculativo cursu* desumpta sunt, ad majorem explicationem rerum, quæ in illis Tractatibus traduntur, & uberiorem eruditionem rei, & loco congruentem. Quod ubicunque fit, indicatur hoc modo, V. G. Tract. 24. Disp. 7. n. 1. additis in margine lineolis curvis, atque minutis. Quod vero ad cætera cursus moralis attinet, ea exhibentur, sententia attente custodita, indicatoque loco, in quo singula inveniri possunt per Tractatum, Cap. & numerum juxta Venetam editionem anni 1628. Ubi vero non indicatur Tract. & Cap. argumentum erit, doctrinam, quæ ibi traditur, ex Tract. seu Capite paulo ante, vel ad sectionis initium indicato, fuisse desumptam. Ad extremum Lectorem monitum volo, ubi contigerit ad alium hujus operis locum eum vocari, id monstravi sola appositione Tractatus, & sectionis, seu numeri in margine exarati. Ad calcem operis addentur propositiones respicientes Moralem Theologiam proscripta a Summis Pontificibus Alexandro VII. Alexandro VIII. & Innocentio XI. Tandem que rem totam excipiet rerum præcipuarum index copiosus satis. Utrum scopum exacte attigerim, & aliorum expectationi satisfecerim, non meum, sed Lectoris judicium est. Quantum in me fuit, certe nec diligentia, nec studium defuit, ut fini mihi proposito, & aliorum votis responderem.

I N -

I N D E X

Tractatum, Capitem, & Paragraphorum

TRACTATUS I.

De principis moralitatis.

CAP. I. De moralitate in communi.

CAP. II. De conscientia.

CAP. III. De peccatis.

§. 1. Quid, & quotuplex sit peccatum.

§. 2. De distinctione specifica, & numerica peccatorum.

§. 3. De advertentia, & consensu requisitis ad peccatum mortale.

§. 4. De consensu voluntatis in applicatione cause liberæ.

§. 5. De delectatione morosa.

§. 6. De ignorantia & metu.

CAP. IV. De legibus.

§. 1. De lege in communi, ejusque natura, & conditionibus.

§. 2. De obligatione, quam lex ex natura sua inducit.

§. 3. De potestate ferendi leges, & de iis, qui legibus subjiciuntur.

§. 4. De cessatione, abrogatione, & interpretatione legis.

§. 5. De dispensatione in legibus.

§. 6. De consuetudine.

TRACTATUS II.

De I. Decalogi præcepto.

CAP. I. De Fide; & vitis oppositis.

§. 1. De essentia, & necessitate, Fidei.

§. 2. De vitis oppositis Fidei.

§. 3. De delictis suspectis de hæresi.

CAP. II. De Spe. & vitis oppositis.

CAP. III. De Charitate, & vitis oppositis.

§. 1. De essentia, & obiecto Charitatis, & de ejus præcepto.

§. 2. De elemosina, & correptione fraterna.

§. 3. De vitis Charitatis oppositis.

CAP. IV. De Religione, & vitis oppositis.

§. 1. De essentia, & necessitate Religionis, & de ejus actibus internis.

§. 2. De adoratione Deo, & Sanctis debita.

§. 3. De superstitione, & ejus speciebus.

§. 4. De irreligiositate, & ejus speciebus.

CAP. V. De simonia.

§. 1. De essentia & multiplicitate simoniae.

§. 2. De iis, quæ rationem pretii habere possunt in materia simoniae.

§. 3. De materia circa quam simoniae.

§. 4. De actionibus simoniam constituentibus.

§. 5. De penis contra simoniacos latis.

TRACTATUS III.

De II. Decalogi præcepto.

CAP. I. De juramento.

§. 1. Quid, & quotuplex sit juramentum, de ejus conditionibus, & materia.

§. 2. De obligatione, quam juramentum inducit.

CAP. II. De voto.

§. 1. Quid, & quotuplex sit votum, & de ejus materia.

§. 2. De obligatione, quam votum inducit.

CAP. III. De votorum, ac juramentorum relaxatione.

CAP. IV. De adjuratione.

TRACTATUS IV.

De III. Decalogi præcepto.

CAP. I. De Sanctificandis seclis.

§. I.

Index tractatum, capitum, & paragr.

- f. 1. De festorum institutione, & qui ad ea teneatur.
  - f. 2. De precepto audiendi Sacrum.
  - f. 3. De precepto abstinendi a servilibus operibus.
- CAP. II. De jejunio, decimis, primitiis, & oblationibus.

- f. 1. De essentia jejunii, & hujus precepti obligatione.
- f. 2. De iis qui ad jejunium tenentur, vel ab eo excusantur.
- f. 3. De decimis, primitiis, & oblationibus.

TRACTATUS V.

De IV. & V. Decalogi precepto.

- CAP. I. De honorandis parentibus.
- f. 1. Quid debeant parentibus filii, & parentes filiis.
  - f. 2. Quid debeat uxor marito, & maritus uxori.
  - f. 3. Quid debeant fratres fratribus.
  - f. 4. Quid debent fideles, vassalli, servi &c. Praelatis, Principibus, Dominis respective: & e contra.

CAP. II. De Homicidio, gula, & ebrietate.

- f. 1. De homicidio, & qualiter publica auctoritate liceat hominem occidere.
- f. 2. De homicidio privata auctoritate facto.
- f. 3. De homicidio casuali, duello, & assassinio.
- f. 4. Ad quid homicida teneatur: de odio proximi, & ira.
- f. 5. De Taurorum agitatione, gula, & ebrietate.

TRACTATUS VI.

De VI. & IX. Decalogi precepto.

- CAP. I. De luxuria, & de castitate in communi: De simplici fornicatione, & impudicitia.
- f. 1. De luxuria, & de castitate in communi.
  - f. 2. De simplici fornicatione.
  - f. 3. De impudicitia.
- CAP. II. De stupro, raptu, adulterio, incestu & sacrilegio.
- f. 1. De stupro.

- f. 2. De raptu.
  - f. 3. De adulterio.
  - f. 4. De incestu.
  - f. 5. De Sacrilegio.
- CAP. III. De vitio contra naturam.
- f. 1. De mollitie, seu pollutione.
  - f. 2. De sodomia, & bestialitate.

TRACTATUS VII.

De VII. & X. Decalogi precepto.

- CAP. I. De iustitia, & iure.
- CAP. II. De dominio, & possessione.
- f. 1. De domini, & possessionis natura.
  - f. 2. Qui, & quarum rerum dominium habere possint.
  - f. 3. Qualiter praescriptione acquiratur dominium.
  - f. 4. Quarum rerum dominium habeant filii sub patria potestate constituti.
  - f. 5. De dominio quod apud Ecclesiasticos reperiri potest.

CAP. III. De restitutione.

- f. 1. De furto, & rapina.
- f. 2. De obligatione restitutionis ex negligentia in custodienda re aliena: in praevendis alienis malis: & ex impedimento ad quam tenentur cooperantes ad dampnum.
- f. 3. De restitutione ad quam tenentur cooperantes ad dampnum.
- f. 4. An sint restituenda accepta, ob turpem causam, ob actum debitum, vel ex donatione illicita.
- f. 5. De restitutione facienda a possessore bonae, vel malae, vel dubiae fidei.
- f. 6. Cui, qualiter, & cujus expensis facienda sit restitutio.
- f. 7. Quo ordine creditoribus satisfaciendam, quando bonae pro omnibus non sufficiunt.
- f. 8. Qualiter peccet morosus detentor: & de causis excusantibus a restitutione.
- f. 9. De compensatione.

CAP. IV. De contractibus.

- f. 1. De contractibus in communi.
- f. 2. De emptione, & venditione.
- f. 3. De mutuo, & usura.
- f. 4. De cambis, & censibus.
- f. 5. De ludo, promissione, & donatione.
- f. 6. De testamentis, & ultimis voluntatibus.

TRA-

Index tractatum, capitum, & paragr.

TRACTATUS VIII.

De octavo Decalogi precepto.

- CAP. I. De falso testimonio, & mendacio.
- f. 1. De falso testimonio.
  - f. 2. De mendacio.
- CAP. II. De iudicio temerario, detractione, contumelia, irrisione, usuratione, & maledictione.
- f. 1. De iudicio temerario, & detractione.
  - f. 2. De contumelia, irrisione, usuratione, & maledictione.

APPENDICULA

De IX. & X. Decalogi precepto.

TRACTATUS IX.

De statu religioso.

- CAP. I. De essentia status Religiosi, & voto illum assumendi.
- f. 1. De essentia status Religiosi.
  - f. 2. De voto Religiosis.
- CAP. II. De Novitiatu Professioni praemittendo.
- f. 1. De natura Novitiatu, & conditionibus ad illum requisitis.
  - f. 2. De qualitatibus requisitis in recipiendis, & qui recipi non possint.
  - f. 3. De Novitiorum obligationibus, eorumque privilegiis.

CAP. III. De Professione Religiosa.

- f. 1. De natura Professionis Religiosae, eiusque multiplicitate.
  - f. 2. De iure reclamandi, & de Religioso assumpto ad Episcopatum.
  - f. 3. De ejectis, Apollatis, & fugitivis.
- CAP. IV. De tribus votis substantialibus.
- f. 1. De voto solemnium paupertatis.
  - f. 2. De voto solemnium castitatis & de voto simplicium.
  - f. 3. De voto solemnium obedientiae.

CAP. V. Qualiter appellatio, alienatio, & quaedam officia sint Religiosis interdicta.

- f. 1. De prohibitionem appellandi.
- f. 2. Qualiter Regularibus prohibita sit alienatio.
- f. 3. Quaedam officia sint Religiosis specialiter interdicta.

TRACTATUS X.

De beneficiis, & Horis canonicis.

- CAP. I. De beneficiis Ecclesiasticis.
- f. 1. De natura, & multiplicitate beneficiorum.
  - f. 2. De obligationibus, & oneribus beneficiorum.
  - f. 3. De qualitatibus requisitis probeneficiorum acquisitione.
  - f. 4. De modis, quibus beneficia canonice acquiruntur.
  - f. 5. Qui valeant beneficia conferre.
  - f. 6. De beneficiis Summo Pontifici reservatis.
  - f. 7. De forma observanda in beneficiorum provisione.
  - f. 8. De beneficiorum vacatione, & extinctione.

CAP. II. De Horis canonicis.

- f. 1. De Horarum canonicarum recitatione publica, & in communi.
- f. 2. De obligatione recitandi privatim Horas canonicas.
- f. 3. De modo, ordine, tempore, & aliis circumstantiis, quibus debet officium recitari.
- f. 4. De distributionibus quotidianis.

TRACTATUS XI.

De officiis ad iudicium spectantibus.

- CAP. I. De iudice.
- f. 1. De iudicium diversitate, & de iurisdictione, & ceteris in iudice requisitis.
  - f. 2. Quibus modis possint iudices in iudicio procedere.
- CAP. II. De accusatore, & denunciatore, & de testibus.
- f. 1. De accusatore.
  - f. 2. De denunciatore.
  - f. 3. De testibus.
- CAP. III. De Advocato, Tabellione, Procuratore, & de reis.
- f. 1. De Advocato.
  - f. 2. De Tabellione, & de Procuratore.
  - f. 3. De reis.

TRA-

Index tractatum, capitum, & paragr.

TRACTATUS XII.

De privilegiis.

CAP. I. De privilegiis in communi.

f. 1. De natura, & multiplicitate privilegiorum.

f. 2. De interpretatione, communicatione, & usu privilegiorum.

f. 3. De cessatione, & amissione privilegiorum.

CAP. II. De privilegiis in particulari.

f. 1. De privilegiis quae omnibus Ecclesiasticis competunt.

f. 2. De privilegiis Regularium.

TRACTATUS XIII.

De Sacramentis in genere, de Baptismo, Confirmatione, & Eucharistia.

CAP. I. De Sacramentis in genere.

CAP. II. De Baptismo.

CAP. III. De Confirmatione.

CAP. IV. De Eucharistia.

CAP. V. De Sacrificio Missae.

TRACTATUS XIV.

De Poenitentia, extrema unctione, & Ordine.

CAP. I. De Poenitentia.

f. 1. De poenitentia ut est specialis virtus.

f. 2. De institutione, essentia, & necessitate, Sacramenti poenitentiae: De ejus materia remota, de dolore peccati requisito ad ejus valorem, & proposito non peccandi.

f. 3. De Confessione Sacramentali.

f. 4. De ministro Poenitentiae.
f. 5. De casuum reservatione.
f. 6. De Sigillo Sacramentali.
CAP. II. De extrema unctione.
CAP. III. De Sacramento Ordinis.

TRACTATUS XV.

De Sacramento Matrimonii.

CAP. I. De Sponsalibus.

CAP. II. De Matrimonii essentia, & proprietatibus.

CAP. III. De consensu ad Matrimonium requisito.

CAP. IV. De impedimentis Matrimonii.

CAP. V. De Matrimonii usu, & de divortio.

TRACTATUS XVI.

De censuris.

CAP. I. De censuris incommuni.

CAP. II. De absolutione a censuris.

CAP. III. De excommunicatione majori, & minori.

CAP. IV. De aliquibus excommunicationibus in particulari.

CAP. V. De suspensione, depositione, degradatione, interdicto, & cessatione a divinis.

CAP. VI. De irregularitate.

f. 1. De irregularitate in communi.

f. 2. De irregularitatibus ex delicto.

f. 3. De irregularitatibus ex defectu.

Propositiones a Summis Pontificibus damnatae in materia morum.

Index locupletissimus rerum notabilium.

ME.

MEDULLÆ MORALIS
PARS PRIMA

Continens Principia Moralitatis, & Decalogi Ecclesiaeque
Præcepta.

Tract. I. De principiis Moralitatis.

PROEMIUM

Cum Theologia Moralis sicut qualibet alia scientia ex propriis principiis unice dependeat: primo loco regulas, & principia generalia ipsius tradere opus est.

CAPUT PRIMUM.

De Moralitate in communi.

Moralitas, si ad nomen precise attendamus, a more derivatur. Tract. 20. cap. 1. nu. 1. mos idem est quod repetitus modus operandi, qui si operatur ex voluntaria determinatione operantis proprie dicitur mos: si fit absque voluntatis libera determinatione dicitur assuetudo. Moralitas proprie solum invenitur in actibus humanis; in aliis vero solum in ordine ad

illos; & hæc dicuntur moralia, vel effecive, ut habitus; vel obiective, ut obiecta; vel regulative, ut lex æterna, conscientia, & omnes alii actus rationis practice, & quæ ex hac ratione oriuntur, ut leges, jura &c. n. 2. Forma intrinseca constitutiva Moralitatis est quidam modus dicens relationem realem transcendentalem ad obiectum ut regulabile per rationem. nu. 4. Moralitas obiectiva propria, & proxima non est ens rationis, sed ratio quadam intrinseca obiecto, indistincta realiter ab entitate, exprimens tamen modum se habendi sub lege, tanquam sub mensura, cui consonat, vel dissonat in quantum terminatum actum voluntatis. nu. 6. Moralitas prout abstrahit a Moralitate actus, & obiecti, nihil aliud est quam respectus realis regulabilitatis, vel commensurabilitatis cum regulis rationis. n. 8.

2. Ad Moralitatem actus omnino necessaria est libertas actualis, non quidem ut forma constitutiva illius, sed ut fundamentum ad ejus essentiam constituentem, ab ea distinctum. Tract. 20. cap. 1. n. 10. Non requiritur tamen libertas contrarietatis, sed sufficit libertas contradi-

Pars I.

A